



basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

SENIOR CERTIFICATE EXAMINATIONS/ NATIONAL SENIOR CERTIFICATE EXAMINATIONS

SESOTHO PUO YA TLATSETSO YA PELE (FAL)

PAMPIRI YA BOBEDI (P2)

MOTSHEANONG/PHUPJANE 2024

TATAISO YA HO TSHWAYA

MATSHWAO: 70

Tataiso ena ya ho tshwaya e na le maqephe a 12.

KAROLO YA A: PADI/NOBELE**POTSO YA 1: MAHLALE A KOPANE LEKWA – DN Katsie**

- 1.1 A bontsha hore sebakeng sa habo Sekgukguni ke makeisheneng hobane matlo a na le dinomoro ha ha habo Mananyetsa matlo a sa tshwauwa ka dinomoro hobane e ne e le mapolasing. ✓✓ (2)
- 1.2 Mananyetsa o ne a ile a e bolellwa ke Sekgukguni ka le leng yaba o e ngola pamphitshaneng eo a ile a e kenya mokotlaneng wa baki e le hore ha a ka e hloka ka le leng a tle a e fumane ha bobebe. ✓ (1)
- 1.3
- Bobedi e ne e le maqitolo. ✓
 - Bobedi ba ne ba le masene.
 - Bobedi ba ne ba sa sebetse.
- E le nngwe feela.** (1)
- 1.4 Ke ketso ya ho sheba lebokoso le leholo le neng le kentse dikatana, leo a ileng a qetella a entse qeto ya ho le tjhesa hore mosi wa lona o tle o bitsetse Sekgukguni ha hae. ✓✓ (2)
- 1.5
- 'Dumela ngwanaka.' ✓
 - 'Na ke hona moee ha ntate Sekgukguni?'
 - 'E, ntate ke hona teng, feela ntate ha a yo, o itse o sa ya ha mme Mmasekala ka seterateng sane, mme yena o mosebetsing toropong kwana,'
 - 'Na ntatao ha a fihla maobane moee, o ne a sa tshwara mokotlana ...?'
 - 'Ha ke tsebe ntate, ha ke tswa ho bapala ke fumane a se a le teng,'
- E le nngwe feela.** (1)
- 1.6 Lebokosehadi ✓
Letonanahadi ✓ (2)
- 1.7 Ho hlokahala ha morena Ramoroko ho thusitse ho ntshetsa pale ena pele hobane Sekgukguni le Mananyetsa ba ile ba rera ho ya qhekanyetsa mofumahadi wa hae tjhelete. Mananyetsa ha a se a fumane tjhelete eo, o ile a baleha ka yona a sa e arolelane le Sekgukguni. Sena sa etsa hore pale e tswelle pele ha ba lelekisana sepheyo e le hore mophetwa ka mong a ikgapele yona. ✓✓ (2)
- 1.8 E dumellana le lebitso 'Mmasekala'. ✓✓ (2)
- 1.9 E, e a kgolweha hobane Sekgukguni o ne a nkile nako e telele ka lebitleng a sa robale ebile a tsamaile sebaka se selelele a baleha Mananyetsa ka hoo o ne a kgathetse, a kgalehile boroko. ✓✓ (2)
- 1.10 Lebitso la pale ena ke Mahlale a kopane Lekwa. Lebitso lena le nyallana le diketsahalo tsa yona hobane baphetwa ba sehlooho bobedi ba na le maqheka a ho ya qhekanyetsa batho. Ba kopana borokgong ba Lekwa moo ba qhekanyetsanang teng. ✓✓✓ (3)

- 1.11 Ha e le mosadi enwa yena ke tla mmoella feela ho re ke sa ilo batla mosebetsi. ✓ (1)
- 1.12 Ho sebedisitswe buipuiso. ✓ (1)
- 1.13 Sekgukguni o ile a tjheha Mananyetsa ka dieta tse ntjha tseo a ileng a di siya dibakeng tse arohaneng. Nakong eo Mananyetsa a fumanang sa bobedi, mme a etsa qeto ya ho lata sa pele, Sekgukguni a fumana moo a patileng mokotlana wa tjhelete teng a ikela ka wona. ✓✓ (2)
- 1.14 Ke karaburetso ya pono hobane diketsahalo tse seratswaneng seo, di etsa hore mmadi a ipopele setshwantsho sa seo ho buuwang ka sona. ✓✓ (2)
- 1.15 Tjhelete eo ba ileng ba dumellana ka maqheka a ho e fumana, ba ile ba dula ba e tseka, ba lelekisana ha ba se ba e fumane. ✓✓ (2)
- 1.16 E re ruta hore motho ha a hlile a batla kapa a hloka se itseng, o lokela ho itela hore a se fumane. ✓✓
Ho elwe hloko dikarabo tsa baithuti. (2)
- 1.17 Nnete hobane ke ketsahalong eo re bonang kgohlano e neng e le dipakeng tsa bona e fela, ba tshehisana ba amohela ho arolelana tjhelete. ✓✓ (2)
- 1.18 Leeto leo le ile la fapana le le qotsong ka hore ha a kgutlela hae, o ne a se a na le tjhelete athe ho le qotsong e ne e le hona a ilo batla tjhelete. ✓✓ (2)
- 1.19 Sepheo sa mongodi ka ho diehisa kopano eo ke ho ngoka thahasello le tjantjello ya babadi diketsahalong tsa pale. Lekgetlo ka leng leo baphetwa bana ba kopanang ka lona, babadi ba lakatsa ho fumana hore mohlodi ke ofe ya tla ikgapela mokotlana wa matsebetsebe a ditjhelete. Ka tsela e tjena babadi ba dula ba leketlile ba ntse ba labalabela ho ya fihla pheletsong ya pale. ✓✓✓ (3)

[35]

POTSO YA 2: BOSWEU BA LEHLWA – Sello Moroe

- 2.1 Ke kgohlano ya ka ntle ✓ (1)
- 2.2 Sesosa sa kgohlano eo e ne e le Lerato ya neng a tsekwa ke boHlomi. ✓ (1)
- 2.3 Empa leha lo le jwalo a se ke a kgaotsa, empa yaka ntho di a fetella. ✓✓ (2)
- 2.4 Polelo eo e totobatsa mehla ya pele ho demokerasi hobane ke nakong eo baithuti ba neng ba ntse ba shapuwa dikolong. ✓✓ (2)
- 2.5 Ho kena phaposing e le nngwe hona ha bona ho bile le seabo sa ho hodisa lerato la bona kaha ba ne ba bonana kgafetsa, mme seo se ne se thusa haholo ho rotelletseng tlhase ya lerato la bona. Ka lebaka lena, tlhodisano e ile ya tota dipakeng tsa Hlomi le bashanyana ba neng ba rata Lerato. ✓✓ (2)
- 2.6 Polelo ena e nthusa ho utlwisisa hore Hlomi o na le matla hodima Firi kaha ke yena mohlankana wa Lerato, sena se tiiswa ke taba ya Hlomi ya ho sebedisa lentswe 'ka mo kgalema'. ✓✓ (2)
- 2.7 Di re lebisa ketsahalo eo ho yona re bonang Lerato a sirelletsa le ho utlwela Firi bohloko ka mora hore Hlomi a mo otle ha bohloko e leng ketsahalo eo re neng re sa e lebella kaha Lerato o ne a tseba hore ke yena sesosa sa ntwala eo ya bona. ✓✓ (2)
- 2.8
- Di etsa hore ke ikutiwe ke qenehela Firi hobane le yena jwalo ka Hlomi, o ne a labalabela ho ba le kgarebe e tshwanang le Lerato empa leha ho le jwalo Hlomi a sa mo fe monyetla wa ho ikgapela yena. ✓✓
 - Di etsa hore ke ikutiwe ke sulafalletswe/teneha hobane di bontsha Hlomi a ne a sebedisa maikutlo ho feta ho nahanisisa hantle ha a ya a lebahane le Firi.
- E le nngwe feela, mme ho elwe tlhoko dikarabo tsa baithuti.** (2)
- 2.9 Karaburetso ya pono eo mongodi a re bopelang yona ya tsela eo Hlomi a ileng a otlala Firi ntle le qenehelo ho yona, e thusa ho hlakisa kgalefo le lehloyo la Hlomi ho Firi kaha o a hlalosa hore o ile a mo otlala jwalo ka ha eka o ne a sa lwane. ✓✓✓ (3)
- 2.10 Ke hobane Hlomi o ne a sa bontshe kgahleho ya ho utlwana le yena. ✓ (1)
- 2.11
- Ka bobedi ba ne ba le batle. ✓✓
 - Ka bobedi ba ne ba e na le boitshwaro bo botle.
 - Ka bobedi ba ne ba e na le lerato.
- E le nngwe feela.** (2)
- 2.12 Hlomi o ne a bolela hore Lerato o ne a sitwa ho bua le yena ka bolokolohi mohaleng mme seo se ile sa etsa a nahana hore e ka nna yaba ho ne ho e na le motho kapa batho pela hae ka nako eo. ✓✓ (2)

- 2.13 Nnete, hobane kamehla batswadi ba Lerato ba ne ba amohela Hlomi ka thabo ha a etetse Moradi wa bona. ✓✓ (2)
- 2.14 Ke Tshiu le Firi. ✓✓ (2)
- 2.15 Polelo eo e dumellana le boitshwaro ba Tshiu bo ileng ba fetoha malebana le Hlomi tabeng ya ho tseka Lerato. Tshiu o ile a etsa qeto ya ho kgaohana le Hlomi a ba a kopa tshwarelo ho yena. ✓✓ (2)
- 2.16 Bo thulana le ditlwaelo tsa Basotho ka hore ka Sesotho, mohlankana ha a dumellwe ho kena ha bo kgarebe a eso e kopelwe. ✓✓ (2)
- 2.17 Maele ana a dumellana le ketsahalo eo ho yona Lerato a ileng a hlokahala, mme Hlomi a nyala Dineo eo e leng kgale a ithatela yena Hlomi empa a sitiswa ke Lerato. ✓✓ (2)
- 2.18 E, ke ne ke tla ananela lenyalo leo hobane Hlomi o ne a lokela hore a tswelopele ka bophelo ba hae. Bophelo ba Hlomi bo ne bo sa tlameha ho ema hobane feela Lerato a se a hlokahetse. Thabo ya Hlomi le Sweubalehlwa e ne e tla nthabisa. ✓✓✓

KAPA

Tjhe, ke ne nke ke ka le ananela hobane tsela eo Lerato a hlokahetseng ka yona e ne e sa nthabise. Basothong tlalo la motho ha le thakgiswe. Ke ne ke tla ba le pelaelo ya hore e se be le Dineo o bile le seabo lefung la Lerato. Taba ya hore ho ile ha duma letolo pele Lerato a hlokahala, e ne e ka mpha pelaelo ya hore e se be lefu la hae e ne e le ntho ya matsoho.

(3)
[35]

POTSO YA 3: SEHLEKEHLEKE SA DEIDRO – VT Masima

- 3.1 Paliya Kaluyanda ✓ (1)
- 3.2 Di etsahalla motseng wa Kweneng ✓ (1)
- 3.3 Sebakeng sena Chikano o ne a batla ho kopana le moruti Sam Zimiya ya neng a tla mo thusa diphuphutsong tsa hae tsa Ilizwe Mission Church. ✓✓ (2)
- 3.4 Chikano ha a mo tsebe empa ke sehlwela se rometsweng ke Zero mookamedi wa Chikano hore a tlo sireletsa Chikano ho Bana ba Phiri. ✓✓ (2)
- 3.5 Ramaqiti ke motho ya nang le tjhebelo pele mme ha a fetohle habobebe diqetong tsa hae, ha Sister Ruth yena e le motho ya dumelang ho fetoha le maemo jwalo ka ha a ile a etsa phethelong ya sengolwa moo a ileng a fetohela abutiae Ramaqiti mme a kgetha ho ya tjhankaneng mmoho le Nasala. ✓✓ (2)
- 3.6 Mothinya o sa lebellwang o hlaha ha Chikano a ne a se a nahana hore ho fedile ka yena ha Sister Ruth a boela a mo thunya. Ke moo ho kenang Paliya a fihla a mo pholosa ka tsela ya mohlolo. ✓✓ (2)
- 3.7 Mafosi, hobane Paliya ke monamodi ya fihlileng a namolela Chikano. ✓✓ (2)

- 3.8 Karaburetso ya pono e sebedisitsweng qotsong e nthusa hore ke ipopele setshwantsho se felletseng sa kamoo ntwala eo e ileng ya phuthulloha/etsahala kateng. ✓✓ (2)
- 3.9 Chikano o ile a eletswa ke Ramaqiti hore a itlhokomele ho na le batho ba mo setseng morao. ✓ (1)
- 3.10 Ketsahalo eo e a kgolweha hobane kajeno dikebekwa di se di sebedisana le ba molao e leng mapolesa. Ketso e tjena e bolela hore e mong ya nang le matla sepoleseng, o na le dikamano le e mong kapa ba bang ba bolauding ba hotele. Balaodi bao ke bona ba ka bulelang dinokwane dikamore tsa batho ba kang bo Chikano. ✓✓✓ (3)
- 3.11 Lebitso la hae la nnete ke Nasala. O ile a iphetola lebitso ha a baleha melato ya hae Bosothonia jwale o ne a phela ka leo la boikgakanyo. ✓✓ (2)
- 3.12 Bobedi ba bona ba tshwana ka hore ke dihwela tsa Bana ba Phiri ebile ba utlwana le Chikano sera sa mokgatlo wa Bana ba Phiri. ✓✓ (2)
- 3.13 Ketsahalo ya hae ya ho ikgakanya e tiisa hore ke lefokisi le hlwahlwa kaha o ne a batla hore Katriena a nye matsete. ✓✓ (2)
- 3.14 Phoqo e hlaha moo Chikano a iketsang mohalaledi ya qenehelang Mobishopo empa babadi ba tseba hantle hore ha a mo qenehele ebile o batla ho mo tshwara. ✓✓ (2)
- 3.15
- Ditaba tsa yona di dumellana le ona ka hore Katriena o ne a sa tsebe hore Mobishopo o ne a ntse a mametse puisano ya hae le Chikano. ✓✓
 - Ditaba tsa yona di dumellana le ona ka hore Katriena o ne a sa tsebe hore mohlankana enwa wa hae Chikano, ke sehlwela sa Lengau se tsomang le mokgatlo wa Bana ba Phiri oo yena Katriena a o sebeletsang.
- E le nngwe feela.** (2)
- 3.16 E bile kgohlano ya ka ntle ✓ hobane Mobishopo o ile a kena a lwantshana le Chikano le Katriena. ✓ (2)
- 3.17
- Ke thuto ya hore letsoho la mmuso le le lelele hobane ba etsang bobebokgopo ba tla qetella ba tshwerwe. ✓✓
 - Ke thuto ya hore motho e mong le e mong o fumana moputso wa seo a se jalang.
 - Ke thuto ya hore ntjapedi ha e hlolwe ke Sebata. Ho sebeta mmoho ha Mphafodi le Chikano ho ile ha thusa ho thuba mokgatlo wa Bana ba Phiri.
- E le nngwe feela, mme ho elwe tlhoko dikarabo tsa baithuti.** (2)
- 3.18 Diketsahalo tseo di lebisitse sehlohlolong ka tsela ya hore Mobishopo o ne a tshware Chikano le Katriena, mme a re Katriena a honngwe leihlo yaba Mphafodi o hanana le taba eo, o pholosa Katriena ebile o kwenehela mokgatlo wa Bana ba Phiri o sebeta mmoho le Chikano ho thuba mokgatlo oo. ✓✓✓ (3)

(3)
[35]

MATSHWAO OHLE A KAROLO YA A: 35

KAROLO YA B: TSHWANTSHISO/TERAMA**POTSO YA 4: SEFI – DJ Nkutha**

- 4.1 Dibapadi hobane ke bona ba bapalang kapa ba etsang bonketsisane ba pale eo. ✓✓ (2)
- 4.2 Tshebediso ya lebotsi e re senolela hore Mmankepe o hlolletswe ✓ hobane o makalletse ketso ya Nkepe ya ho tsoha hoseng a hlwekisa letsatsing leo. ✓ (2)
- 4.3 O bolela hore ebe ha Nkepe a hlapile a le motle tjee e be o ya hokae? ✓✓ (2)
- 4.4
- Katleho ya lelapa la Motaung. ✓
 - Kgotso ya lelapa leo. ✓
 - Ho atleha ha Tiisetso dithutong tsa hae.
 - **Tse pedi feela.** (2)
- 4.5 Ha di a ka tsa phethahala hobane sephetho sa materiki se ile sa re o feitsi. ✓✓ (2)
- 4.6 Tjhe a ne a sa amoheleha, hobane re bona Raboditsi a dula a otlala mosadi a bile a bua le dipuo tse mo kgobang. ✓✓ (2)
- 4.7
- E ne e le tlwaelo ya Mmankepe ya ho dula a kopa metseng ya batho. ✓✓
 - E ne e le ho tsamamaisa leshano metseng ya batho.
- E le nngwe feela.** (2)
- 4.8 Rona re le babadi re tseba hantle hore Nkepe o ne a sa ithute a shebane le marato a bosawana mme ha a atleha dithutong tsa hae tsa materiki empa mmae ha a tsebe sena o hopola hore ke nnete moradi o sebeditse hantle. ✓✓ (2)
- 4.9
- Ho robala ke ho fetoha. ✓
 - Ho ipha metsi. ✓
 - Ho ikema ka leshome le se na motso.
 - Ho bala ditsuonyana kgoho e so qhotse.
 - Ho rabaka sa kgoho e batla ho behela.
- Tse pedi feela.** (2)
- 4.10 Puonotshi e senola hore Nkepe ke ngwanana ya botswa hobane ngwanana wa Mosotho o lebelletswe hore kamehla a tsohe hosing, a hlwekise lapeng empa ho Nkepe ha ho jwalo, mme mona ho hlakile hore yena o ne a hlile a sa thuse mmae ka mesebetsi ya lapeng kamehla. ✓✓✓ (3)
- 4.11
- Bo bolaile ba bangata. ✓
 - Bo robaditse ba bangata dipetleleng/kokelong. ✓
 - Bo senyeleditse ba bangata mesebetsi.
 - Bo hwehla/bitsa qabang di le hole.
 - Bo qhwadititse ba bangata.
 - Bo bakile mehau feela ho ba bangata.
- Tse pedi feela** (2)
- 4.12 Sehlo sa Mmatisetso ke se kgalemang ka matla athe sa Motaung sona ke se ithobileng, sa boikokobetso. ✓✓ (2)

- 4.13 A hanana le moo re mmonang a batla ho beta Tiisetso teng, re ne re sa lebella le ka mohla ho ya ka boitshwaro ba Motaung hore a ka batla ho beta moradi enwa wa hae. ✓✓ (2)
- 4.14 Ke karaburetso ya pono. ✓ (1)
- 4.15 Tjebelopele e hlaha puong ya Mmatiiisetso ha a hatella taba ya hore jwala bo entse hore batho ba bangata ba lahlehelwe ke mosebetsi. O bile a mamiella ka hore manganga a tla ja monga wona. Mantswe ana a hae a re tjebelapele ho se ileng sa fela hlahela Motaung. ✓✓ (2)
- 4.16 Sepheo sa hae e ne e le ho senya kgotso le tswelopele ya lelapa la Motaung. ✓✓ (2)
- 4.17 Mophetwa ya tjitja re mmona ka ho fetolwa ke maemo ao a iphumanang a le ho ona. O tshwana le motho wa nama le madi, ya nang le makgabane a itseng le bofokodi. Ke kahoo re bonang a rata Mmatiiisetso le lelapa la hae ka ho phethahala empa jwalo ka motho o fetohela ditshepiso tsa lelapa la hae o utlwana le Mmatshela, mme o qetella a ngadile lelapa a dula ha Mmatshela. ✓✓✓ (3)

MATSHWAO OHLE A KAROLO YA B: 35

KAROLO YA C: DIPALEKGUTSHWE**POTSO YA 5: 'KOLOI' – NA Mpembe**

- 5.1 5.1.1 O ne a le makgethe ebile a rata mosebetsi wa hae. ✓ (1)
- 5.1.2 Ke tlhoko ya koloi hobane e ne e le pelong ya hae, a e rata. ✓✓ (2)
- 5.1.3
- O ne a se a sa dule hae, a dula a le tseleng. ✓
 - A fihla bosiu hae, a bile a robaletsa ka a mang a matsatsi. ✓ (2)
- 5.1.4 Nakong eo Lejweleputswa a neng a se na koloi e ne e le motho ya hlomphehang, a rata mosebetsi wa hae mmoho le lelapa la hae empa ka mora hoba a be le koloi tseo tsohle di ile tsa fetoha hobane o ne a se a sena nako ya mosebetsi le ya lelapa la hae. ✓✓ (2)
- 5.1.5 Ketsahalo eo e re totoballetsa hore Lejweleputswa ke motho nkehang le feela hobane ka nako eo o ne a le tseleng ya ho ya bona nkgonwae ya kulang. ✓✓ (2)
- 5.1.6 Ke kgohlano ya ka ntle hobane re bona twantshano, qhwebeshano e dipakeng tsa Lejweleputswa le mohatsae mmoho le mosuwehloho. ✓✓ (2)
- 5.1.7 E nthusa ho utlwisisa hore kaha o ne a se a itaola a fihla bosiu, o ne a fihla a halefile haholo hore mosadi a se mmothe moo a tswang teng. ✓✓ (2)
- 5.1.8 Ke ketsahalo eo ho yona mosuwehloho Sefi a ileng a lemosa Lejweleputswa ka ditlamorao tse bosula tsa ho reka koloi hobane ho fetse ha ba jwalo a iphumana a le mathateng ka lebaka la yona koloi eo. ✓✓ (2)
- 5.1.9 E, mongodi o sebedisitse setaele se bonolo se otlohileng se etsang hore mmadi a utlwisise hantle seo a buang ka sona. O kgethile mantwe a nepanang hantle le seo a se hlalosing a jwalo ka; semokolara, kgitla, mphiphi, rabalaotshwasa, diaba jj. Mantwe ana ohle a a itlhalosa, mme ho ba bonolo ho utlwisisa qotso. ✓✓✓ (3)

Kapa

Tjhe, mongodi o sebedisitse setaele se thata se sa otlohang se etsang hore mmadi a thatafallwe ho utlwisisa hantle seo a buang ka sona. O kgethile mantwe a thata a kang, semokolara, malopolopo, tshetshetha, rabalaotshwasa, jj. Mantwe ana ohle a a itlhalose, mme ho ba boima ho utlwisisa qotso.

E le nngwe feela.

POTSO YA 5: 'HA A LLELWE' – ME Makhapa

- 5.2 5.2.1 Honye o ne a bolela hore ba tla lokela ho shwelella kaofela. ✓✓ (2)
- 5.2.2 Dipuo ✓ le diketso tsa bona. ✓ (2)
- 5.2.3 A nnetefala ka tsela ya hore Maphesha, e hlile ke maphesha wa nnete ya sa tsebeng ho tsamaya hobane o ile phetolwa ke koloi mme a kgaoha maoto ka bobedi. ✓✓ (2)
- 5.2.4 A di fumana di le jwalo ka ha a di tseba taba tseo. ✓✓ (2)
- 5.2.5
- Baphetwa. ✓
 - Sesosa sa kgohlano. ✓
 - Tikoloho.
- Tse pedi feela.** (2)
- 5.2.6 Di fela di re bontsha tharahano hobane ho na le hore di nyehle di mpefala ho feta. Honye le bomphato wa hae Maphesha ba dutse ka matswalo. Ba bang ba se ntse ba tshwerwe. ✓✓ (2)
- 5.2.7 Ketsahalo ya ho lokollwa ha Maphesha sepetelele ha e kgolwehe hobane bophelong ba nnete, mokudi ya kgaotsweng maoto ka bobedi a ke ke a lokollwa ka mora matsatsi a mabedi hobane dingaka di lokela ho ikgotsofatsa hore tsohle di lokile. ✓✓ (2)
- 5.2.8 Leweng la tlholo dingolweng bobele bo hlolwa ke botle kapa mophetwa ya diketso di mpe o fumantshwa kotlo e mo loketseng. Palekgutshweng ena re fumana lewa lena le fihletswe ka katleho hoba Maphesha o qetelletse a kgaohile maoto ka bobedi e le kotlo ya dikgothalletso tsa hae tsa hore setjhaba se ipelaetse ka kgaello ya ditshebeletso tsa mmasepala. ✓✓✓ (3)

MATSHWAO OHLE A KAROLO YA C: 35

KAROLO YA D: DITHOTHOKISO**POTSO YA 6****6.1 'DINTLE' – RN Phume**

- 6.1.1 Monongwaha ✓ (1)
- 6.1.2 Molathothokiso wa 14/yena nnyeo wa sehatamarikgwana. ✓ (1)
- 6.1.3 Difofu ✓ (1)
- 6.1.4 Molamotjetje/molapholletsisi/enjambamente. ✓ (1)
- 6.1.5 Phetapheto ya moelelo/phetapheto ya mantswe. ✓ (1)
- 6.1.6
 - Molathothokiso wa 2/Tsohle di ba ho a matle ✓
 - Molathothokiso wa 6/Di kgotswa le ho babatswa ✓
 - Molathothokisong wa 9/Hoba tsa hao di ntle**Tse pedi feela.** (2)
- 6.1.7 Se le sebedisitse ka sepheo sa ho kgalema motho/batho ba sa batlang ho rorisa tse ntle. ✓✓ (2)
- 6.1.8 E nthusisa ho utlwisisa hore eo sethokhokisi se buang ka yena, o etsa diketso tse ntle haholo tseo ho seng ya ka iphapanyetsang tsona. ✓✓ (2)
- 6.1.9
 - Se sebedisitswe ka sepheo sa ho bontsha tekatekano ya moelelo mantsweng ana 'mathe' le 'qhenqhe'. ✓✓
 - E sebedisitswe ka sepheo sa ho bontsha kgatello ka phetapheto ya moelelo.
 E le nngwe feela. (2)
- 6.1.10 Bohlokwa ba yona ke ho fa lentse le honyeditsweng, 'dintho' sefutho/matlafatso e sa tlwaelehang. ✓✓ (2)
- 6.1.11 Sehalo se ikutlwahatsang thothokisong ena ke sa kgotsofalo hobane sethokhokisi se kgotsofalletse tshebetso e tswileng matsoho e entsweng ke motho ya neng a kgeswa le ho nyatswa (sehatamarikgwana). ✓✓✓ (3)

MMOHO LE**6.2 'RAKGADI O KAE?' – J Rathebe**

- 6.2.1 Lebotsi ✓ (1)
- 6.2.2 Ke helang. ✓ (1)
- 6.2.3
 - Ditoronkong. ✓
 - Metseng. ✓
 (2)

- 6.2.4
- Kgehebanye. ✓
 - Suthise.
- E le nngwe feela.** (1)
- 6.2.5
- Dikgapha. ✓
 - Meokgo. ✓
- (2)
- 6.2.6
- E re thusa ho utlwisisa hore sethothokisi se batla rakgadi wa sona e le ka nnete. Kahoo, se re se thuswe ho batla hohle. ✓✓ (2)
- 6.2.7
- Di re senolela hore sethothokisi ke motho ya kgathallang kapa ya tsotellang hobane ke mona se ikutlwa ho thula hohle se ntse se batlana le eo rakgadi wa sona ya nyametseng. ✓✓
 - Di re senolela hore sethothokisi ke motho ya nang le boikarabelo hobane ha se ikutlwe ho dula feela se sa tsebe moo rakgaradi wa sona a leng teng.
- E le nngwe feela.** (2)
- 6.2.8
- E sebedisitswe ka sepheo sa ho fa lentswe meokgo sefutho/qatsohiso e le ho hlakisa ntlha ya hore sethothokisi se laela ba llang ho emisa ho etsa jwalo, mme ba itlhakole dikeledi/dikgapha. ✓✓ (2)
- 6.2.9
- A kutlwelobohloko/qenehelo, hoba e se ntho e monate ho lahlehelwa ke motho eo o mo ratang kapa eo o amanang le yena. ✓✓ (2)
- 6.2.10
- Sethothokisi se sebedisitse phetapheto ya moelelo ka katleho ho hlalosa boemo boo se leng ho bona. Moo se totobatsang hore se qakehile se bohlokong. Se sebedisa mantswa a kang saretswe, hlomohile le dikgapha ho tiisetisa mmadi hore se fela se tsielehile. ✓✓ (2)

MATSHWAO OHLE A KAROLO YA D: 35
MATSHWAO A PAMPIRI YOHLE: 70